

Länspensionärsråd och tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Tid och plats

2023-03-03 klockan 10.00-15.00

Regionhusets sessionssal i Luleå

Deltagare

Camilla Friberg (S), ordförande

Glenn Berggård (V), vice ordförande i länspensionärsrådet

Ulf Boström (C)

Ellinor Sandlund (M)

Åke Bolmgren, PRO

Eivy Blomdahl, PRO

Östen Berglund, PRO

Kerstin Öhrling, PRO

Siv Nilsson, SKPF

Ingrid Norberg, SKPF

Mona Wilsson, SPF Seniorerna

Birgitta Johansson Huuva (C), vice ordförande i tillgänglighetsrådet

Inga-Lis Samuelsson (C), Norrbottens Kommuner

Beatrice Öman (S), Norrbottens Kommuner

Stefan Simonsson, Funktionsrätt Norrbotten

Jan Erik Nilsson, Funktionsrätt Norrbotten

Ann-Christine Magnusson, Funktionsrätt Norrbotten

Hans Walloschke, Funktionsrätt Norrbotten

Margareta Lindblom, Funktionsrätt Norrbotten

Sven Georén, Funktionsrätt Norrbotten

Hjördis Lindström, SRF

Protokollet justeras digitalt

Camilla Friberg, ordförande

Micke Boström, sekreterare

Åke Bolmgren, justerare

Stefan Simonsson, justerare

1. Sammanträdet för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten öppnas

Camilla hälsar alla välkomna till den nya mandatperioden och öppnar sammanträdet.

2. Upprop

Upprop hålls i form av en presentationsrunda.

3. Val av protokolljusterare

Som protokolljusterare från läns pensionärsrådet väljs Åke Bolmgren.
Som protokolljusterare från tillgänglighetsrådet väljs Stefan Simonsson.

4. Godkännande av dagordning och anmälan av övriga frågor

1. Sammanträdet öppnas.
2. Upprop.
3. Val av protokolljusterare.
4. Godkännande av dagordning och anmälan av övriga frågor.
5. Val i läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten.
6. Beslut om sammanträdesdatum för 2023.
7. Aktuell information.
8. Uppföljning av tidigare ärenden.
9. Nya ärenden.
10. Övriga frågor.
11. Sammanträdet avslutas.

Siv har anmält två frågor inför sammanträdet.

- Bristande information till anhöriga.
- Kunskapsstyrning när det gäller äldres hälsa.

Ann-Christine, Stefan, Hjördis och Eivy anmäler övriga frågor.

Dagordningen godkänns.

5. Val i läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Läns pensionärsråd

Läns pensionärsrådet ska under mandatperioden 2023-2026 bestå av nedanstående ledamöter och ersättare.

Ledamöter och ersättare från Region Norrbotten

Ledamot: Camilla Friberg (S), ordförande
Personlig ersättare: Lennart Åström (S)

Ledamot: Glenn Berggård (V), vice ordförande
Personlig ersättare: Maria Holmqvist (V)

Ledamot: Ulf Boström (C)
Personlig ersättare: Gunnel Jonsson (C)

Ledamot: Ellinor Sandlund (M)
Personlig ersättare: Ole Lampinen (SJVP)

Ledamöter och ersättare från pensionärsorganisationerna

PRO

Ledamot: Åke Bolmgren
Personlig ersättare: Siw Bryggman

Ledamot: Eivy Blomdahl
Personlig ersättare: Roland Björkén

Ledamot: Kerstin Öhrling
Personlig ersättare: Östen Berglund

SKPF

Ledamot: Siv Nilsson
Personlig ersättare: Lisbeth Olsson

Ledamot: Ingrid Norberg
Personlig ersättare: Karin Liljestrand

SPF Seniorerna

Ledamot: Mona Wilsson
Personlig ersättare: Anita Hollström

Beredningsutskott för länpensionärsrådet

Länpensionärsrådet beslutar att beredningsutskottet ska bestå av nedanstående ledamöter och ersättare.

Ordförande: Camilla Friberg (S)

Personlig ersättare: Glenn Berggård (V), vice ordförande

Ledamot: Eivy Blomdahl, PRO

Personlig ersättare: Åke Bolmgren, PRO

Ledamot: Siv Nilsson, SKPF

Personlig ersättare: Ingrid Norberg, SKPF

Ledamot: Mona Wilsson SPF Seniorerna

Personlig ersättare: Anita Hollström, SPF Seniorerna

Till beredningsutskottet tillkommer en sammankallande tjänsteman för var och en av regionens fem lokala patientråd.

Hjälpmedelssamverkan

Länpensionärsrådet beslutar att representanter till regionens grupp för hjälpmedelssamverkan ska bestå av nedanstående ledamöter och ersättare.

Ledamot: Kerstin Öhrling, PRO

Personlig ersättare: Eivy Blomdahl, PRO

Ledamot: Siv Nilsson, SKPF

Personlig ersättare: Ingrid Norberg, SKPF

Ledamot: Anita Hollström, SPF Seniorerna

Personlig ersättare: Mona Wilsson, SPF Seniorerna

Referensgrupp för kollektivtrafik

Länpensionärsrådet beslutar att representanter till den regionala kollektivtrafikmyndighetens referensgrupp för kollektivtrafik ska bestå av nedanstående ledamöter och ersättare.

Ledamot: Åke Bolmgren, PRO

Personlig ersättare: Eivy Blomdahl, PRO

Ledamot: Ingrid Norberg, SKPF

Personlig ersättare: Siv Nilsson, SKPF

Ledamot: Anita Hollström, SPF Seniorerna

Personlig ersättare: Mona Wilsson, SPF Seniorerna

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten ska under mandatperioden 2023-2026 bestå av nedanstående ledamöter och ersättare.

Ledamöter och ersättare från Region Norrbotten

Ledamot: Camilla Friberg (S), ordförande

Personlig ersättare: Johannes Sundelin (S)

Ledamot: Birgitta Johansson Huuva (C), vice ordförande

Personlig ersättare: Christina Snell-Lumio (V)

Ledamot: Per Eriksson (SJVP)

Personlig ersättare: Linda Frohm (M)

Ledamöter och ersättare från Norrbottens Kommuner

Ledamot: Bodil Wennerbrandt Sevastik (S)

Personlig ersättare: Anders Wälivaara (KD)

Ledamot: Inga-Lis Samuelsson (C)

Personlig ersättare: Siv Gunillasson Sevä (S)

Ledamot: Beatrice Öman (S)

Personlig ersättare: Jani Suhonen (S)

Ledamöter och ersättare från Funktionsrätt Norrbotten

Ledamot: Stefan Simonsson

Personlig ersättare: Siv Ögren

Ledamot: Jan Erik Nilsson

Personlig ersättare: Inga-Lill Engström Öhman

Ledamot: Ann-Christine Magnusson

Personlig ersättare: Lennart Thelin

Ledamot: Inger Johansson

Personlig ersättare: Hans Walloschke

Ledamot: Margareta Lindblom

Personlig ersättare: Annelie Arnesdotter

Ledamot: Gudrun Kron

Personlig ersättare: Sven Georén

Ledamot och ersättare från Synskadades riksförbund (SRF)

Ledamot: Hjördis Lindström

Personlig ersättare: Marianne Nordqvist

Beredningsutskott för tillgänglighetsråd Region Norrbotten

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten beslutar att beredningsutskottet ska bestå av nedanstående ledamöter och ersättare.

Ordförande: Camilla Friberg (S)

Personlig ersättare: Birgitta Johansson Huuva (C), vice ordförande

Ledamot: Stefan Simonsson, Funktionsrätt Norrbotten

Personlig ersättare: Vakant, Funktionsrätt Norrbotten

Ledamot: Jan Erik Nilsson, Funktionsrätt Norrbotten

Personlig ersättare: Vakant, Funktionsrätt Norrbotten

Ledamot: Hjärdis Lindström, SRF

Personlig ersättare: Marianne Nordqvist, SRF

Till beredningsutskottet tillkommer en sammankallande tjänsteman för var och en av regionens fem lokala patientråd.

Hjälpmedelssamverkan

Tillgänglighetsråd Region Norrbotten beslutar att representanter till regionens grupp för hjälpmedelssamverkan ska bestå av nedanstående ledamöter och ersättare.

Ledamot: Margareta Lindblom, Funktionsrätt Norrbotten

Personlig ersättare: Vakant, Funktionsrätt Norrbotten

Ledamot: Marianne Nordqvist, SRF

Personlig ersättare: Hjärdis Lindström, SRF

6. Beslut om sammanträdesdatum för 2023

Enligt regelverken för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten ska råden inrikta sig på att sammanträda minst fyra gånger per kalenderår. Det sammanträde som ska hållas i samband med behandlingen av strategiska planen ska förläggas till sådan tidpunkt att synpunkter på planen, som kan framkomma under rådssammanträdet, också kan beaktas vid den fortsatta behandlingen av strategiska planen inom regionen.

Läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten beslutar att fastställa följande sammanträdesplan.

2023-03-29 Beredningsutskott klockan 13.00

2023-04-19 Sammanträde

2023-09-06 Beredningsutskott klockan 13.00

2023-09-22 Sammanträde

2023-11-16 Beredningsutskott klockan 13.00

2023-11-27 Sammanträde

Beredningsutskotten får i uppgift att undersöka ett alternativt datum för sammanträdet den 27 november som ligger på en måndag vilket kan krocka med vissa ledamöters kommunala engagemang.

Sammanträdenas utformning

Enligt regelverken för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten har beredningsutskotten till uppgift att förbereda kommande sammanträden. Därför innehåller sammanträdesplanen inte beslut om sammanträdenas utformning när det till exempel gäller tider och om delar av sammanträdena ska vara gemensamma för de båda råden.

Hybridmöten

Läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten beslutar att sammanträdena ska genomföras på plats med möjlighet att delta digitalt via Teams.

Ersättares medverkan

Läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten beslutar om formerna för ersättares medverkan.

- Ordinarie ledamöter som inte kan delta vid sammanträde ska meddela detta till regionens sekreterare som då kallar ersättare.
- Vid beredningsutskottens sammanträden deltar endast ordinarie ledamöter.
- Vid sammanträde med läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten kan ersättare delta för kännedom men har inte yttranderätt och får ingen ersättning för sitt deltagande.

Kalenderinbjudan

Efter önskemål från regionens förtroendevalda kommer sekreteraren att skicka ut kalenderinbjudan till samtliga sammanträden. Det sker i form av e-post från kanslissekreterarna@norrboten.se till samtliga ledamöter och personliga ersättare. Meddelandet innehåller följande text: *Här kommer en kalenderinbjudan till möte. Den ger dig möjligheten att få in bokningen i din kalender.*

Kalenderinbjudan är inte en kallelse. Den ger mottagaren möjlighet att svara på meddelandet så att en notering om sammanträdet hamnar i mottagarens digitala kalender. Den som inte vill använda sig av kalenderinbjudan kan radera meddelandet utan åtgärd.

Kalenderinbjudan ersätter inte den ordinarie kallelsen. Skriftlig kallelse jämte föredragningslista skickas med e-post till rådets ledamöter och för kännedom till rådets ersättare senast sju dagar före rådets sammanträden.

Det finns några saker att observera för den som väljer att använda sig av kalenderinbjudan.

- Det är inte säkert att tiderna i kalenderinbjudan stämmer med den faktiska tiden i kallelsen. Det är tiden i kallelsen som gäller.
- Om dag eller tid för sammanträdet ändras så justeras kalenderinbjudan.
- Att tacka ja eller nej till en kalenderinbjudan innebär inte att man har anmält sig till mötet eller meddelat förhinder. Detta görs enligt anvisningarna i kallelsen.
- Om man väljer att lägga till ett meddelande i sitt svar på kalenderinbjudan så riskerar det att missas. Meddelanden ska skickas till kanslissekretärerna@norrboten.se

7. Aktuell information

Information från patientnämnden

Ingergerd Morian Andersson informerar om patientnämndens verksamhet. Det finns både en politisk patientnämnd och fyra anställda utredare som bland annat arbetar med att ta emot anmälningar och skriva rapporter. Under år 2022 inkom 822 ärenden till patientnämnden.

Patientnämndens verksamhet omfattar både regionen och samtliga kommuner i Norrbotten. Det är få norrbottningar som känner till att nämndens arbete även omfattar kommunerna vilket syns i det låga antalet kommunala ärenden. Därför är ökad marknadsföring ett prioriterat område för patientnämnden under år 2023.

Patientnämnden utser och utbildar även stödpersoner till patienter som tvångsvårdas inom psykiatrin. I dagsläget tjänstgör ett femtiotal stödpersoner.

Länk till patientnämndens sida på norrbotten.se där man hittar en informationsfilm, rapporter, protokoll och mer information.

<https://www.norrboten.se/patientnamnden>

Tidigare och kommande hälsodagar

Regionens folkhälso- och hållbarhetsstrateg Joanna Hansson informerar om genomförandet av hälsodagen ”Fler friska år i Norrbotten” för äldre som anordnades i september 2022. Det finns möjlighet till fler hälsodagar framöver om regionen kan hitta föreningar och organisationer att samverka med.

Glenn påminner om att vid framtagandet av den gemensamma folkhälsostrategin så besökte regionen och länsstyrelsen samtliga kommuner i Norrbotten. Just nu pågår arbetet med att ta fram en handlingsplan för folkhälsa som ska gälla under åren 2023-2026.

Vidare kommer regionens nybildade hälso- och sjukvårdsnämnd att besöka länets samtliga kommuner för dialog om *Nära vård*. Nämnden ska träffa kommunföreträdare, skolelever, föreningsrepresentanter och allmänheten.

Ingrid påminner om att det digitala utanförskapet måste tas med i beräkningen vid all kontakt med invånarna i Norrbotten. Det är trist att utanförskapet blir större ju längre ut i länet man befinner sig. Glenn håller med om att det digitala utanförskapet är störst i de grupper som behöver nå hälso- och sjukvården mest.

Praktisk information om rådens arbete

Sekreteraren Micke informerar om praktiska frågor kring arbetet som ledamot i något av råden.

Länk till reglemente för läns pensionärsrådet.

<https://samarbeta.nll.se/producentplats/div-rgem-bas-stab/Publicerade/Publik/Styrande/Regeldokument/Reglemente%20f%C3%B6r%20l%C3%A4nspension%C3%A4rsr%C3%A5det.pdf>

Länk till reglemente för tillgänglighetsråd Region Norrbotten.

<https://samarbeta.nll.se/producentplats/div-rgem-bas-stab/Publicerade/Publik/Styrande/Regeldokument/Reglemente%20f%C3%B6r%20tillg%C3%A4nglighetsr%C3%A5det.pdf>

Protokoll och minnesanteckningar

Vid beredningsutskottens möten skriver sekreteraren minnesanteckningar som skickas med e-post till samtliga ledamöter och ersättare i samband med kallelse till sammanträde.

Vid sammanträden med läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten skriver sekreteraren protokoll som efter justering skickas med e-post till samtliga ledamöter och ersättare samt publiceras på regionens hemsida.

Arvode och reseersättning

Arvode betalas ut enligt närvarolistan i protokollet. Sekreteraren sköter detta vilket innebär att ledamöterna inte behöver göra någon redovisning.

Ledamöter som ska ha ersättning för resor, förlorad arbetsinkomst, utlägg och liknande redovisar detta via blanketten som heter räkningsunderlag. Observera att det är en ny blankett för denna mandatperiod.

Blankett om personuppgifter för förtroendevalda

Sekreteraren påminner samtliga valda att fylla i och skicka in blanketten "Personuppgifter för förtroendevalda". Blanketten har skickats ut till samtliga nominerade ledamöter via e-post.

Webben

Webbsidorna för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten på norbotten.se är ännu inte färdiga. Ledamöterna kommer under året att få möjlighet att lämna synpunkter på innehållet och komma med förbättringsförslag.

Aktuella händelser inom Region Norrbotten

Camilla informerar om aktuella händelser inom regionen.

Ny majoritet i regionen

Efter valet har Region Norrbotten en ny majoritet där socialdemokraterna, vänsterpartiet och centerpartiet tillsammans har 42 av 71 mandat. Övriga partier är moderaterna, sverigedemokraterna, sjukvårdspartiet och kristdemokraterna.

Socialdemokraterna har två regionråd på heltid. Camilla Friberg har huvudansvar för hälso- och sjukvården. Hon är ordförande i läns pensionärsrådet, tillgänglighetsråd Region Norrbotten samt POLSAM (politisk samverkansberedning för hälsa, vård, omsorg och skola). Anders Öberg har huvudansvaret för regional utveckling, ekonomi och personal. Han är ordförande för regionstyrelsen.

Vänsterpartiet har två regionråd som delar på en heltid och har huvudansvaret för hållbarhet och jämställdhet. Det är Glenn Berggård och Linda Jansson.

Centerpartiet har två regionråd som delar på en heltid och har huvudansvaret för folkhälsa, habilitering, rehabilitering, tandvård, kvinnors hälsa och psykisk hälsa. Det är Birgitta Johansson Huuva och Caroline Svensson.

Sunderby sjukhus

Det finns fortfarande stora utmaningar på samtliga sjukhus och Sunderbyn syns mest i media just nu.

IVO (Inspektionen för vård och omsorg) kräver regionen på ett vite om tio miljoner konor eftersom det finns för få vårdplatser på Sunderby sjukhus. Region Norrbotten har överklagat beslutet.

Samtidigt har arbetsmiljöverket anmärkt på arbetsbelastningen vid akutmottagningen i Sunderbyn. Den 27 februari öppnade regionen en medicinsk akutvårdsavdelning med åtta platser för att avlasta akuten och trygga patient säkerheten. Samtidigt pågår en översyn av hela strukturen på sjukhuset. En utvecklingsplan ska antas under våren.

Camilla förklarar att det inte saknas lokaler på sjukhuset. Problemet är att det saknas personal för att bemanna avdelningar. Det gör att regionen måste anlita inhyrda läkare och sjuksköterskor mer än någonsin tidigare.

SKR (Sveriges kommuner och regioner) driver ett nationellt arbete för att fastställa ett kostnadstak för inhyrd personal som kan komma på plats under året. Detta för att inte regioner ska hamna i en situation där man bjuder över varandra i jakten på inhyrd personal. Samtidigt pågår ett omfattande arbete inom Region Norrbotten för att både attrahera ny personal och behålla befintlig personal. Camilla återkommer gärna till frågan med en ny rapport framöver.

Ekonomi, bemanning och vårdutbud

Region Norrbotten gjorde ett gott ekonomiskt resultat för år 2022. Framöver finns ett antal stora utmaningar som påverkar ekonomin i form av pågående krig, kostnadsökningar inom en rad områden och stigande räntor. Samtidigt har regionen behov av flera framtida investeringar. Fastigheter har till exempel omfattande renoveringsbehov och det ska byggas ett nytt sjukhus i Kiruna även om LKAB ska stå för kostnaderna. Sammantaget kommer Region Norrbotten att tvingas höja investeringsnivån de närmaste åren.

Det nya journalsystemet Cosmic kommer att införas år 2026. Det kräver omfattande utbildningsinsatser för personal och resurser för överflyttning från gamla till nya systemet. Ett tiotal regioner kommer i framtiden att använda samma journalsystem, däribland Västerbotten.

Sommarbemanningen är en återkommande utmaning för både regionen och kommunerna. I år har regionen varit tidig med att erbjuda sommarförmåner till vissa personalgrupper. Samtidigt har vårdpersonalen fått lämna önskemål om semestern och nu pågår planering av semesterperioden.

Regionen erbjuder sjuksköterskor och vissa andra personalgrupper en ersättning på 25.000 kronor för att flytta en semestervecka utanför perioden juni, juli och augusti. Totalt kan man flytta fyra semesterveckor och får då en extra ersättning på 100.000 kronor.

Regionen erbjuder även ersättning till sjuksköterskor och vissa andra yrkesgrupper som tar på sig extrapass under semesterperioden. Extrapass på vardagar ersätts med 5.500 kronor och extrapass på helger ersätts med 6.300 kronor.

Samtidigt pågår kampanjer för att locka personal från hela Sverige till regionen. Förra årets kampanj ”Sommar i fjällen” resulterade i att cirka 25 personer kom till Region Norrbotten och arbetade under sommaren.

Det råder fortfarande brist på tandläkare. Regionen arbetar ständigt med rekryteringar och har anställt elva nya tandläkare under våren. Det innebär att regionen kommer att kunna erbjuda mer vuxentandvård än tidigare. Till hösten startar även en utbildning för tandsköterskor i Luleå. Utbildningen omfattar tre kullar med maximalt 30 personer i varje kull.

Den politiska majoriteten i Region Norrbotten är överens om att återinföra vårdnära service i någon form. Detta fanns tidigare vid sjukhusen i Sunderbyn och Kalix för att avlasta övrig sjukvårdspersonal. Samtidigt var vårdnära service en bra rekryteringsbas för att få fler att hitta till vårddyrket. Förhoppningen är att komma igång under sommaren och breddinföra under hösten.

Siv uppmärksammar att Sunderbyn även är närsjukhus för Luleå och Boden. Det förekommer tidiga utskrivningar från sjukhuset vilket inte är bra. Man måste få förutsättningar att klara sig hemma när man skrivs ut. Vid de andra sjukhusen i Norrbotten har man tillgång till närsjukvård på ett annat sätt. Siv menar att det behövs en översyn för utökad dagsjukvård och dagrehabilitering. Camilla känner till situationen och är medveten om problematiken. Det kan finnas anledning att återkomma till frågan framöver.

Ingrid påminner om vikten av att det finns utbildningstillfällen för vårdpersonal i hela Norrbotten vilket inte är fallet just nu. Utbildning, bemanning och arbetsmiljö hänger ihop. Hon undrar om regionen kan hitta andra sätt att utbilda. Camilla är medveten om läget och berättar att regionen ständigt jobbar med frågan om att skapa fler utbildningstillfällen.

Ann-Christine uppmärksammar att regionen skickar många patienter till ögonklinik i Stockholm för operation av exempelvis gråstarr. Samtidigt finns privata alternativ i Norrbotten som regionen inte har avtal med. Camilla konstaterar att regionen har haft långa köer till ögonoperationer. Detta beror bland annat på problem att rekrytera ögonläkare. Operationer som genomförs av privata företag har upphandlats via den nationella vårdgarantin. Då har regionen inte möjlighet att bestämma behandlingsort. I just detta fall klarade företagen i Norrbotten inte upphandlingen. Samtidigt som upphandlingen löser vissa problem med köer uppstår problem på andra plan. Region- en ser därför över om det går att göra tilläggsupphandling på vissa delar.

Margareta upplyser om att den privata vårdgivaren Hermelinen i Luleå anli- tar läkare söderifrån och även opererar på lördagar. Det är en tankeställare för Sunderbyn. Hon skulle gärna se att regionen anställde fler på den egna ögonkliniken.

Stefan har ytterligare en fundering när det gäller behandling på annan ort. Han undrar om regionen kan hyra in läkare under en period för att korta ner operationsköer. Situationen är samma inom hörsel som inom syn där båda patientgrupperna måste åka söderut för operation. Han tänker att inhyrning kanske även skulle kunna vara en lösning inom neurologin. Camilla understryker att många operationsköer är långa och innebär stora utmaningar för regionen. Situationen går därför inte att lösa med korta insatser som exem- pelvis inhyrningar. Men givetvis skulle det vara bättre än ingenting och där- för finns det med bland alla alternativ som regionen arbetar med.

Hjördis är inne på samma linje när det gäller byte av ögonproteser som tidi- gare gjorts i Sundsvall och nu görs i Umeå. Även här skulle regionen kunna

hyra in kapacitet för att genomföra samma sak vid exempelvis Sunderby sjukhus. Camilla har inte kunskap om alla detaljer när det gäller olika vårdinsatser. Hon påminner om att vid operationer och andra ingrepp följer ibland andra behov av kringverksamhet så det går inte alltid att utföra alla ingrep överallt. Generellt önskar Camilla att det gick att genomföra mer på plats i Norrbotten.

Glenn kompletterar med information om att det just nu pågår ett arbete med hållbar upphandling inom Region Norrbotten. Han tar med sig det som framkommit under diskussionen till det fortsatta arbetet. Samtidigt informerar han om att Region Norrbotten hade lägst andel utomlänsvård av samtliga regioner innan pandemin och även lägst andel inkommande vård. Eftersom Norrbotten inte har så stor befolkning så kommer regionen inte att kunna erbjuda alla vårdspecialiteter för invånarna så en viss mängd utomlänsvård kommer alltid att finnas kvar.

Birgitta vill understryka situationen och hoppas samtidigt att de olika patientgrupperna har kontakt med de kliniska verksamheterna i dessa frågor. I annat fall kanske vissa områden går att uppmärksamma på någon politisk nivå.

Ann-Christine uppmärksammar en fråga som varit upp tidigare. Det handlar om att personer som besöker Norrbotten inte har tillgång till gästdialys. Glenn kommer ihåg att det var oklarheter kring detta när frågan aktualiserades förra året. I dagsläget finns inget enhetligt arbetssätt för gästdialys och det kan bland annat hänga ihop med den rådande personalbristen.

Regionens strategiska plan 2024-2026

Camilla redogör för processen vid framtagande av ny strategisk plan för Region Norrbotten. Den politiska majoriteten arbetar med att minska antalet mål i planen så det blir lättare för verksamheterna att veta vad man ska styra mot. Det är en del av övergången till en mer tillitsbaserad ledning och styrning.

Just nu tar regionledningen emot inspel från verksamhetsområdena. Under april börjar skrivarbetet. Den strategiska planen för 2024-2026 fastställs av regionfullmäktige under sammanträdet den 20-21 juni 2023.

Det finns möjlighet för ledamöterna i läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten att komma med inspel till den strategiska planen under sammanträdet den 19 april 2023. Camilla och Glenn uppmanar ledamöterna att redan nu börja fundera på vad man vill uppmärksamma i arbetet med den strategiska planen.

Mona påminner om ett tidigare inspel gällande äldre vårdsmottagningar som inte finns med i den nuvarande strategiska planen. Hon kommer att återkomma till frågan vid nästa sammanträde.

Start av lokala patientråd

Camilla informerar om arbetet med att starta lokala patientråd i alla fem sjukhusområden. Regiondirektör Ulf Bergman har lämnat en skriftlig lägesrapport.

Det är regionens Division Nära som har uppdraget. Egentligen har divisionens verksamhetsområdeschefer haft uppdraget sedan slutet av 2021. Brukarmedverkan i de olika länsdelarna har skett med lite olika intensitet och resultat. En mer utvecklad brukarmedverkan med utgångspunkt från styrelsebeslutet hösten 2022 ska faciliteras av de länsdelssamordnare som anställs. Dessa är inte anställda ännu.

Länk till reglemente för lokala patientråd.

<https://samarbeta.nll.se/producentplats/verksamhetsavdelningenstyrelsen/Publication/41%20b%20Reglemente%20f%C3%B6r%20lokala%20patient%C3%A5d%20-%20%20f%C3%B6rslag.pdf>

Camilla bevakar frågan och återkommer när det finns ny information.

Riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel

Region Norrbotten har i samverkan med Norrbottens Kommuner och övriga berörda aktörer genomfört en årlig översyn av riktlinjerna för förskrivning av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. De uppdaterade riktlinjerna fastställdes av regionstyrelsen den 8 februari 2023 och innehåller ett antal förtydliganden, förändringar av förskrivningsrätt och ändringar av egenavgifter.

Länk till riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel

https://samarbeta.nll.se/producentplats/regionensprotokoll/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc={5d3073cb-b2f9-41b1-9ed1-a84c76704e5c}&action=default

Osteoporos

Siv Ögren, ordförande i osteoporosföreningen i Norrbotten och ersättare i tillgänglighetsråd Region Norrbotten, har skrivit till regionen och uppmärksammat att hon har kontaktat verksamhetschefen Peter Johansson i frågan om regionens DXA-mätare (en apparat som bland annat kan mäta täthet i ben).

Efter att ha läst protokollet från läns pensionärsråds/tillgänglighetsråds möte den 2022-11-17 har jag agerat utifrån Lindas Frohms svar. Från styrelsens sida blev vi förvånade över svaret eftersom vi har uppfattat att en ny lokal och apparat (DXA-mätare) är på gång, i alla fall planerade.

Jag har kontaktat ansvarig sjuksköterska på osteoporosmottagningen och hon skulle kontakta verksamhetschefen Peter Johansson. Jag har avvaktat med att kontakta ansvariga politiker men nu vet vi vilka som har tagit över.

Varannan kvinna riskerar att bli benskör och vår region är sämst i klassen inom de flesta områden vad gäller osteoporosvården.

Efter att skrivelsen från Siv inkommit så har Camilla träffat representanter från osteoporosföreningen samt läst på i frågan och lyssnat av i verksamheten. Just nu finns det en DXA-mätare och det är långa köer. Ambitionen är att regionen ska ha två DXA-mätare. Det kan ta tid innan den andra mätaren är på plats eftersom det först krävs en ombyggnad av lokalerna.

Osteoporosföreningen har fått en kontaktperson i verksamheten så att man kan höras löpande. Camilla bevakar också frågan och återkommer när det finns ny information.

RKM – regionala kollektivtrafikmyndigheten

Åke redogör från den första träffen med den regionala kollektivtrafikmyndighetens referensgruppsmöte för tillgänglighetsfrågor i kollektivtrafiken i Norrbotten. Träffen hölls den 17 februari 2023 och handlade bland annat om hur referensgruppen ska ersätta det tidigare färdtjänstrådet som inte fungerat på två år.

Under detta sammanträde har läns pensionärsrådet valt representanter till referensgruppen. Funktionsrätt Norrbotten och Synskadades riksförbund har sedan tidigare representanter i gruppen. Camilla kommer att sätta upp en punkt på kommande dagordningar för löpande rapportering från de ledamöter som medverkat vid träffar med referensgruppen för tillgänglighetsfrågor i kollektivtrafiken.

8. Uppföljning av tidigare ärenden

Kunskapsstyrning: Äldres hälsa

Siv önskar information om hur långt regionen har hunnit när det gäller programområdet *Äldres hälsa*. I första hand arbetsgruppen för *Kognitiv svikt vid misstänkt demenssjukdom*, men även de två övriga arbetsgrupperna *Palliativ vård* och *Sköra äldre*. Camilla har fått en kort skriftlig redogörelse.

Lokalt programområde (LPO): Äldres hälsa

Regionens specialistläkare Agnes Lindbo är kontaktperson för programområdet.

Lokal arbetsgrupp (LAG): Kognitiv svikt

Arbetsgruppen är snart klar med sin GAP-analys för området och kommer då att presentera resultatet.

Lokal arbetsgrupp (LAG): Palliativ vård

Arbetsgruppen är klar med sin analys och väntar nu på att implementeringsarbetet i verksamheterna ska påbörjas.

Lokal arbetsgrupp (LAG): Sköra äldre

Ingen information från chefläkaren just nu.

Camilla noterar att det tidigare funnits önskemål från ledamöterna i läns-pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten om att bjuda in Agnes Lindbo till ett sammanträde. Siv ser gärna att det blir så snart som möjligt. Arbetet med kunskapsstyrning när det gäller äldres hälsa är viktigt för att få likartad vård i hela länet och att åtgärda kunskapsbrister inom området.

Beredningsutskotten får i uppdrag att ta med denna fråga till planeringen av kommande sammanträden.

9. Nya ärenden

Inga nya ärenden på detta sammanträde.

10. Övriga frågor

Bristande information till anhöriga

Siv vill uppmärksamma brister i informationen till anhöriga när närstående fått diagnos om kognitiv sjukdom.

Siv har tagit del av ett brev från demensföreningens ordförande i Luleå som berör ämnet. Det handlar bland annat om att när man har fått diagnos så lämnas man ganska vind för våg. Det är svårt att veta vart man ska vända sig. Inte alla känner till att det kan finnas en demensförening i kommunen som kan ge stöd och att även den kommunala verksamheten kan ge visst stöd. Den här problematiken finns i alla kommuner.

Enligt socialstyrelsen så finns det cirka 160.000 svenskar med olika typer av demenssjukdomar. Antalet anhöriga till någon med demenssjukdom uppskattas till 1,3 miljoner personer. I Norrbotten finns ungefär 30.000 anhöriga till någon med demenssjukdom. Den vård som anhöriga ger är flera gånger större än exempelvis hemtjänsten och därför väldigt betydande. Stöttning till anhöriga i form av information och kunskap är mycket viktigt.

Stefan påminner om att det även finns andra sjukdomsgrupper där stödet till anhöriga brister. Där har patientföreningarna en viktig funktion. Det är svårt för patientföreningarna att få ut information om sin verksamhet via hälsocentraler och mottagningar. Stefan menar att informationen om patientföreningar måste komma inifrån verksamheten och att regionen måste ha rutiner för

detta. Den information som föreningarna själva lämnar i väntrum och liknande når sällan fram.

Camilla ser att denna fråga går att koppla till arbetet med införande av *Nära vård*. Samtidigt kommer hon att hålla frågan under bevakning den närmaste tiden. Regionstyrelsen ska inom kort svara på en rapport från regionfullmäktiges sjukvårdsberedning. I rapporten uppmärksammar beredningen just patientföreningarnas problem att nå ut med information. Uppföljning av innehållet i regionstyrelsens svar till sjukvårdsberedningen kommer på sammanträdet för läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten den 19 april 2023.

Dialyssköterskor

Ann-Christine vill uppmärksamma bristen på dialyssköterskor. Detta är en viktig fråga att bevaka. Bristen har bland annat lett till att patienter som skulle ha fått sin dialys vid Sunderby sjukhus istället har fått åka till Piteå och Kalix. Hon undrar vad regionen gör för att rekrytera dialyssköterskor.

Camilla informerar om att alla lediga tjänster går att hitta på regionens och arbetsförmedlingens webbsidor. Dessutom går det alltid att skicka in en spontanansökan till regionen. Vidare marknadsför regionen lediga jobb tillsammans med flera andra stora företag via webbsidan Minddig för att tillsammans attrahera personal från andra delar av världen.

<https://www.minddig.com>

I sammanhanget finns även läkarutbildningen i Umeå där många gör sina avslutande terminer vid bland annat Sunderby sjukhus. Det ökar möjligheterna att fler norrbottningar söker utbildningen och att fler studenter blir kvar som läkare i Norrbotten.

Luleå tekniska universitet utbildar sjuksköterskor både på plats i Norrbotten och via distansstudier. Söktrycket är stort och tyvärr kan universitet inte ge förtur till sökande från Norrbotten. Samtidigt sjunker antalet sökande till vård- och naturvetenskapliga program på gymnasienivå vilket försvårar det framtida utbildningsläget.

Regionens politiska majoritet har fått en skrivelse från dialyssköterskorna som beskriver den dåliga arbetsmiljön och personalbristen. Politikerna ska träffa sköterskorna den 5 april 2023.

Läkemedel

Ann-Christine har noterat att vissa läkemedel tidvis saknas på apoteken och undrar hur läkemedelshanteringen fungerar.

Camilla berättar att under pandemin visade det sig att Sverige inte hade någon nationell lagring av läkemedel i jämförelse med exempelvis Finland. Det är SKR (Sveriges kommuner och regioner) som hanterar frågan. Det har påbörjats en uppbyggnad av vissa nationella läkemedelslager. Region Norr-

botten följer utvecklingen och ser samtidigt att läkemedelsbristen drabbar enskilda vilket inte är jämlik vård och hälsa.

Skolor

Ann-Christine konstaterar att det tidigare funnits en njurskola i regionens regi och undrar hur det ser ut nu. Andra skolor som exempelvis ryggskola och smärtskola har tidigare varit efterfrågade via läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten.

Uppdraget att anordna skolor för vissa patientgrupper skulle kunna finnas med i uppdragen till hälsocentralerna. Camilla kollar och återkommer med en samlad information.

Enkät via 1177

Stefan berättar om en person som fått erbjudande via 1177 om att fylla i en enkät. Enkäten frågade bland annat om man har blivit informerad om cancer på ett sätt som upplevdes stötande.

Camilla tar med sig frågan och återkommer när det finns mer information.

Geografisk representation i råden

Hjördis uppmärksammar att ledamöterna i läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten främst kommer från kustkommunerna och efterlyser malmfältsbor med flera.

Camilla svarar att det är upp till varje medlemsförening och organisation att välja vilka man nominerar. Där har alla ett gemensamt ansvar att ta hänsyn till den geografiska representationen. Region Norrbotten kan underlätta deltagande genom att erbjuda möjligheten att delta digitalt på distans vilket kan göra det enklare för ledamöter att undvika långa resor till och från sammanträden.

Hälsocentralen Lärkan

Eivy undrar hur långt regionen har kommit med öppnandet av hälsocentralen Lärkan i Boden och hur det ser ut med rekrytering av personal.

Camilla känner inte till något fastställt datum för öppning av hälsocentralen. Det går inte att lista sig på hälsocentralen förrän den har öppnat. Det pågår fortfarande ombyggnader i lokalen och personal är rekryterad. Enligt hörsången skulle Lärkan kunna öppna i april 2023.

Ljusterapi för alla

Stefan har tidigare uppmärksammat att regionens mottagningar för behandling med ljusterapi kräver att patienterna kan stå upp. Den som inte kan stå upp har möjlighet att låna en speciell lampa för behandling i hemmiljö. Det finns få lampor att låna, inga fler inköp av lampor är planerade och rutinerna

för lån av lampor är oklara. Vid användning av lånelampa krävs så gott som alltid hjälp av personal.

Nu efterlyser Stefan rutiner och föreslår samtidigt att personalen vid ljusterapin eller hälsocentralerna skulle kunna sköta bokning och utlåning av lampor.

Camilla tar med sig frågan och återkommer när det finns information.

11. Sammanträdet avslutas

Enligt den fastställda planen sammanträder läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten nästa gång 2023-04-19.

Innan dess sammanträder beredningsutskotten 2023-03-29 klockan 13.00.

Camilla tackar ledamöterna för sitt engagemang och avslutar sammanträdet.